Autor Guste Santini
Četvrtak, 07 Veljača 2019 21:33

Suverenitet Lijepe naše

Danas, 7. 2. 2019., Sabor se je podijelio glede „obrane“ suvereniteta Lijepe naše. Raspravljajući o direktivi kojom se dodatno osigurava stabilnost financijskog sustava, s jedne strane, bivši (možda i budući) ministri financija gospoda Šuker i Lalovac, uz podršku HNS-a, založili su se da nije potrebo usuglašavanja s pravnom stečevinom EU raspraviti putem „dva čitanja“ već je dovoljno tu „zadaću“ obaviti putem „jednog čitanja“. S druge strane, gospodin Lovrinović se je oštro suprotstavio tom stavu jer se tako, kaže on, olako prihvaća diktat EU. Izneseno je moja interpretacija. Zašto su se saborski zastupnici sukobili oko, mnogi bi rekli, tehničkog pitanja? Gospodin Šuker, završavajući svoju raspravu, spomenuo je i nepotrebnu potrošnju papira.

Moja zadnja knjiga „DOBITNICI I GUBINICI“ započinje raspravom pod naslovom – Od nacionalne prema tržišnoj državi. Uvodnom raspravom želio sam naglasiti kako svjedočimo, što mnogi ne vide, dramatičnim promjenama u pogledu transformacije nacionalne države. Izraz tržišna država preuzeo sam od vrlo uglednog ekonomskog teoretičara lijeve orijentacije prof. dr. sc. Dragoljuba Stojanova. Kratko rečeno u knjizi sam precizirao kako nestaju nacionalne granice jer nestaju carine, samostalnost u donošenju zakonskih rješenja, te suđenja. Tako izvanjsko određuje domaće.

U knjizi sam posebno naglasio kretanja u EU u kojoj je transformacija iz nacionalne u tržišnu državu najdalje odmaknula. To sam nazvao zakonitim procesom. Išao sam i dalje i kazao kako je Brexit i politika Trumpa reakcionarna politika koja ima za cilj vratitiÂ nacionalnu državu. Prisutan trgovački rat između SAD i Kine dio je ekonomskog rata iz vremena nacionalnih država. Zato sam u knjizi kazao kako novo još nije potpuno novo, ali više nije ni ono staro, da parafraziram Karla Marxa.

Implementirajući iznesene stavove iz moje knjige mogu kazati kako su gospoda Šuker i Lalovac svjesni kako je mjesto odlučivanja Europski parlament, odnosno Komisija. Gospodin Lovrinović ne želi prihvatiti taj i takav pristup. Gospodin Lovrinović imperativno se zalaže za neovisnu hrvatsku državu koja ima jasne granice i jasnu zakonodavnu i sudsku vlast. Kako je gospodin Lovrinović po užoj specijalizaciji „monetarac“ sve svoje znanje je usmjerio u očuvanje monetarne nezavisnosti ili, što je isto, zahtjeva odustajanje od eura i traži aktivnu monetarnu i kreditnu politiku sukladno interesima hrvatske države i njezinih građana.

Transformacija nacionalne u tržišnu državu nije moj normativan stav, već je rezultat promatranja povijesnih i ekonomskih činjenica. Drugim riječima, moja znanstvena analiza je pokazala kako se nacionalna država zakonito, čitaj: nužno, transformira u tržišnu državu. Ni manje ni više.

Treba reći kako je rasprava u Saboru da li u prvom čitanju treba prihvatiti europske direktivne otvorila pitanje – koja je tehnologija rada hrvatske vlade kako bi se učinkovito borila za hrvatske interese?

Koliko mi je poznato cijelu priču vodi Ministarstvo inozemnih i europskih poslova, a svako ministarstvo mu pripomaže Â iz područja svoje nadležnosti. To nije zadovoljavajuće. U svakom bi se ministarstvu pitanjima odnosa hrvatskih interesa i politike EU morala posvetiti najveća moguća pažnja. To je moguće osigurati timom stručnjaka koji bi profesionalno procjenjivali koje su mjere dobre a koje nisu za hrvatsko društvo u cjelini. Jasno u tome im mora pomoći hrvatska znanost što nije uobičajena praksa u Lijepoj našoj osim kada ima funkciju „smokvina lista“. Općenito, bilo bi dobro da u vladi imamo dva potpredsjednika. Jednog za razvojnu a drugog za tekuću politiku. Raspravom, različitog vremenskog horizonta, predloženih mjera moguće je identificirati nacionalni interes. Dakle, Hrvatska treba skup eksperata u kabinetu premijera koji bi učinkovito odvajao dobro od lošeg. Kratko rečeno, rješenja donose komisije koje pripremaju prijedloge. Jednom prezentiran prijedlog teško je mijenjati ako ne zastupate interese velikih i vodećih članica EU.

Uskoro će izbori. Iz navedenog je vidljivo kako se zakoni donose u europskom parlamentu. Zato je potrebno da glasamo za one kandidate koji će na najbolji način ostvariti interese hrvatskih građana. Ovo tim više jer će rasti udio europskih u odnosu na domaća zakonska rješenja.